

SISEMINISTEERIUM

Pr Pille Lehis
Andmekaitse Inspeksioon

Teie: 27.11.2023 nr 2.1.-4/23/1026-2606-5

Meie: 01.03.2024 nr 10-10/39-22

Ettekirjutuse täitmise vahekokkuvõtte esitamine

Lugupeetud proua peadirektor

Esitame vahekokkuvõtte Andmekaitse Inspeksiooni 27.11.2023 tehtud ettekirjutuste nende punktide osas, mille tähtaeg on 01.03.2024:

Ettekirjutuse punkt 1.1. Luua selge ja läbimõeldud kord selle kohta, kuidas hallatakse rahvastikuregistri andmetele juurdepääsude andmist ja juba väljastatud andmetele juurdepääsude sulgemist.

Ettekirjutuse täitmine: Juurdepääsude andmise protsessi sh juurdepääsude taotluste menetlemisel esitatud andmete ja dokumentide kontrollimise tegevuste kirjeldused on lisatud olemasolevasse rahvastikuregistri andmete töötlemise järelevalve juhendisse. Nimetatud dokumenti on täiendatud juba väljastatud andmetele juurdepääsude sulgemise protsessi kirjeldusega.

Kuna kasutuses olev rahvastikuregistri andmetele juurdepääsu menetlemise infosüsteem ei ole loodud selliselt, et pärast andmete väljastamist andmed automaatselt kustuks, siis need tuleb kustutada sealt käsitsi. Maakonnakeskuste kohalike omavalitsuste (edaspidi *MK KOV*) ametnikud ja Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus (edaspidi *SMIT*) kustutavad taotlustest vastuseks antud isikuandmed käsitsi. *MK KOV* ametnikud kustutavad peale taotleja teavitust andmete kättesaamisest või 30 päeva möödudes andmete väljastamisest. *SMIT* kustutab 1 kord kuus eelmisel kuul väljastatud isikuandmed. Siseministeerium seirab *MK KOV*-ide ja *SMIT*-i tegevust isikuandmete kustutamisel.

Lisaks piiratakse automaatselt isikuandmeid sisaldavatele taotlustele juurdepääs 30 päeva peale taotluse sulgemist. Sama toimub ka juriidiliste isikute kuni 20 ja 20-100 isiku andmete väljastamise taotlustega.

Ettekirjutuse punkt 1.2. Luua süsteem, et vastutava töötlejana oleks Siseministeeriumil pidev ülevaade, kellele, millistele andmetele, kui kauaks on juurdepääs andmetele antud ja millal see suletakse.

Ettekirjutuse täitmine: Siseministeeriumi poolt on loodud andmestik, mis sisaldab kõiki rahvastikuregistri andmetele püsivat juurdepääsu saanud kasutajaid, neile avatud teenuseid ning juurdepääsude tähtaegu. Andmestiku aktuaalsuse säilitamiseks täiendatakse seda jooksvalt vastavalt tehtud haldusotsustele.

Ühekordsete andmete väljastamise korral on protsess rahvastikuregistri andmetele antud juurdepääsude piiramise kohta kirjeldatud ettekirjutuse punktile 1.1. antud vastuses.

Ettekirjutuse punkt 4.1. Luua kord, mille kohaselt peab rahvastikuregistrist andmetele juurdepääsu taotlema eelkõige isikuandmete vastutava töötajana avaliku ülesande täitja. Kui lubada siiski andmetele juurdepääsu taotlemist ka volitatud töötajale avaliku ülesande täitjaga sõlmitud teenuse osutamise lepingu alusel, siis võtta seejuures kasutusele täiendavad meetmed, et veenduda vastutava töötaja antud juhistes, näiteks avaliku ülesande täitjalt infosüsteemis kinnituse küsimine või lisaks kokkulepetele/lepingule volitatud töötajaga sõlmitud konkreetse dokumendiviite olemasolu nõudmine avalikus dokumendiregistris.

Ettekirjutuse täitmine: Juurdepääsude andmise protsess sh juurdepääsude taotluste menetlemisel esitatud andmete ja dokumentide kontrollimise tegevused, on kirjeldatud rahvastikuregistri andmete töötlemise järelevalve juhendis. Mh on nimetatud dokumenti täiendatud tekstiga: „*Avaliku ülesande täitmiseks ühekordselt andmete väljastamise korral (nt uuringud) juhendatakse taotlust esitama eelkõige avaliku ülesande täitjat ennast (avaliku ülesande täitjale teenuse osutamise eesmärgil on RRS § 51 lõike 5 punkt 4 kohaselt lubatud andmed väljastada õigustatud huvi korral ka volitatud töötajale – nt uuringufirmale). Juhul kui taotluse esitab volitatud töötaja, veendutakse, et on esindusõiguslike isikute poolt allkirjastatud leping või viide dokumendile avalikus dokumendiregistris. Lepingu kehtivuses ja esindusõiguse olemasolus veendumiseks hinnatakse esitatud andmeid ning vajadusel kohaldatakse uurimispõhimõtet, sh tehakse kahtluse korral täiendav järelepärimine avaliku ülesande täitjale.*“ Rahvastikuregistri andmetele juurdepääsu menetlemise infosüsteemi taotlusvormidele lisatakse täiendavalt selgitus, et taotlusele lisatakse leping või viide sellele asutuse dokumendiregistris.

Ettekirjutuse punktide 3.1, 4.3 ja 5.1. täitmine eeldab rahvastikuregistri andmetele juurdepääsu menetlemise infosüsteemis taotlusvormide täiendamist.

Ettekirjutuse täitmine: Rahvastikuregistri andmetele juurdepääsu menetlemise infosüsteemi taotlusvormide muutmiseks oleme läbi viinud analüüsi ja selle pinnalt andnud sisendi arendajale muudatuste sisseviimiseks rahvastikuregistri andmetele juurdepääsu menetlemise infosüsteemi taotlusvormides. Arendustöö, mille käigus tehakse muudatusi ning täiendusi taotlusvormides, on juba alanud, kuid arendused ei ole valminud. Lisaks võib tekkida arendustööde käigus vajadus täiendavateks muudatusteks kasutusmugavust silmas pidades. Enne muudetud taotlusvormide taotlejatele kättesaadavaks tegemist tuleb läbi viia ka testimine. Kõik need tegevused võtavad veel aega ning seetõttu palume ettekirjutuse punktide 3.1, 4.3 ja 5.1 täitmise tähtaja pikendamist kuni 01.04.2024. Anname Teile koheselt teada, kui oleme muudetud taotlusvormid kasutajatele kättesaadavaks teinud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Enel Pungas
rahvastiku toimingute osakonna juhataja

Anu Veidenberg 6125269
anu.veidenberg@siseministeerium.ee